

“2008-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf Dövlət Proqramı”nın həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planı (2011-2015-ci illər)”nın 2013-cü il ərzində icra vəziyyəti haqqında Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinin Məlumatı

Sıra №-si	Tədbirlərin adı	İcraçı təşkilatlar	İcra müddəti (illər üzrə)	İcra vəziyyəti	Tədbirin icrasının qiymətləndirilməsi (tam icra olunub, qismən icra olunub, icra olunmayıb)	Tədbirin qismən icra edilməsi və ya icra edilməməsinin səbəbləri
1	2	3	4	5	6	7
1.4.3.4	Mövcud və yaradılacaq sənaye müəssisələrində innovasiya yönümlü texnologiyaların tətbiqinin stimullaşdırılması	EN, İSN, AMEA	2011-2015	<p>Sənaye müəssisələrində innovasiya yönümlü texnologiyaların və elmi-texniki nailiyyətlərin tətbiqi daim diqqət mərkəzində saxlanılmış və ölkə sənayesinin inkişafında innovasiyaların tətbiqinin önəmli rol oynadığı nəzərə alaraq bu məsələyə xüsusi önəm verilmişdir. Ölkəmizdə 2013-cü il ərzində istifadəyə verilən sənaye müəssisələrində tətbiq olunan qurğu və avadanlıqlar, texnologiyaları ən müasir tələblərə cavab verməkdədir. İstifadə olunan texnologiyaların əksər hissəsi Avropa Birliyi ölkələrində istehsal edilmiş və beynəlxalq standartlara uyğundur.</p> <p>Orta və iri sənaye müəssisələrində elmi-texniki nailiyyətlərin öyrənilməsi və araşdırılması, məhsulların istehsalı proseslərində yüksək səmərəliliyə malik yeniliklərin tətbiqi istiqamətində lazımi işlər həyata keçirilməkdədir. Bu tədbirlər ən son texnologiyalar əsasında müasir tələblərə və standartlara cavab verən rəqabətə davamlı sənaye məhsulları istehsal edilməsinə imkan verəcəkdir. Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyi Dövlət Proqramları çərçivəsində innovasiyaların rolunu araşdırmış və “İnnovasiyaların tətbiqi istiqamətləri və Dövlət Proqramları çərçivəsində həyata</p>	Qismən icra olunub	Dövlət Proqramında tədbirin 2011-2015-ci illər ərzində icrası nəzərdə tutulmuşdur. Tədbirin icrası davam edir.

				keçirilən tədbirlər” mövzusu üzrə təhlil hazırlanmış və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Elmi İnnovasiya Mərkəzi tərəfindən təşkil edilmiş “Ölkə iqtisadiyyatının inkişafında elmi innovasiyanın rolu” beynəlxalq elmi-praktiki konfransda məruzə edilmiş və konfransın materiallarına daxil edilmişdir.		
1.4.3.6	Sənaye zonalarının (şəhərcik və biznes inkubatorları) yaradılması	İSN, EN, AMEA	2011-2015	<p>2012-ci ildə Sumqayıt Texnologiyalar Parkında (STP) polimer məhsulları istehsalı zavodunun genişləndirilməsi başa çatdırılmış, ağır maşınqayırma və dəqiq emal mərkəzləri zavodlarının açılışı olmuşdur.</p> <p>2009-cu ildə polimer məhsulları istehsalı zavodu istehsala başlayan zaman burada cəmi beş xətt var idi. Genişləndirmə işlərindən sonra bu xətlərin sayı artırılaraq, ümumilikdə 25-ə çatdırılmışdır. Müxtəlif təyinatlı boruların istehsalı üzrə ixtisaslaşan zavod hazırda nəinki respublikamızın, o cümlədən regionun ən perspektivli müəssisələrindəndir. Peşəkar kadrların çalışdığı bu müəssisədə ölkəmizdə və beynəlxalq bazarda kəskin ehtiyac duyulan qaz, su, kanalizasiya və digər məqsədlər üçün istifadə olunan alüminium təbəqəli çoxqatlı polietilen və polipropilen borular istehsal edilir. Zavodun ümumi ərazisi 2,8 hektardır. Hazırda burada 400 nəfər işlə təmin edilmişdir. Zavod sutkada 396 ton polietilen boru istehsal etmək gücünə malikdir. Burada quraşdırılan yeni xətlərdə diametri 16 millimetrdən 800 millimetrdək olan borular istehsal etmək mümkündür. Polietilen borular yüksək təzyiqə davamlı olmaqla yanaşı, korroziyaya uğramır və onlara 50 il zəmanət verilir. Buradakı xətlərin hər biri saatda 1300 kiloqram polietilen boru emal etmək gücünə malikdir. Gələcəkdə zavodun fəaliyyəti daha da genişləndiriləcəkdir. Yaxın zamanda burada diametri 1200 millimetr olan kanalizasiya borularının istehsalına da başlanılacaqdır. Xammalı Almaniyadan alan zavod polipropiləndən stadionlar üçün tamaşaçı oturacaqları və xüsusi sifarişlə bir sıra digər məhsullar istehsal etmək imkanına malikdir.</p> <p>Tikintisinə 2010-cu ildə başlanan ağır maşınqayırma zavodu xammalı Rusiya, Türkiyə və digər ölkələrdən alır. Ümumi sahəsi 4,5 hektar olan zavodda dünyanın bir sıra aparıcı şirkətlərinin avadanlıqları quraşdırılmışdır. Zavodda 900 nəfər işlə təmin olunmuşdur. Burada elektrik stansiyalarının inşası üçün metal</p>	Qismən icra olunub	Dövlət Proqramında tədbirin 2011-2015-ci illər ərzində icrası nəzərdə tutulmuşdur. Tədbirin icrası davam edir.

			<p>konstruksiyalar və müxtəlif hissələr istehsal edilir. Zavodda, həmçinin 10, 110, 220 və 330 kilovoltluq elektrik ötürücü xətlərin dayaqları hazırlanır. Burada, həmçinin energetika avadanlığının təmiri həyata keçiriləcəkdir. Zavodun illik istehsal gücü 50 min tondur. Gələcəkdə müəssisənin fəaliyyətinin daha da genişləndirilməsi nəzərdə tutulur. Zavod məhsullarını xarici bazarlara çıxarmağı da planlaşdırır.</p> <p>Dəqiq emal mərkəzləri zavodu maşın və mexanizmlərin işlək detallarının dəqiq emalı və hazırlanması səhəndən və bu səhəndə olan pəstah, xüsusi təyinatlı avadanlığın işlək hissələrinin emalından və avadanlığın işlək detallarının dəqiq emalı sahələrindən ibarətdir. Pəstah sahəsində detalların hazırlanması üçün lazım olan materiallar universal frez və torna dəzgahları vasitəsilə müvafiq ölçülərə gətirilir. Xüsusi təyinatlı avadanlığın işlək hissələrinin emalı sahəsində isə hidroturbin, alternativ enerji qurğularının hissələri yüksək dəqiqliklə və keyfiyyətlə istehsal olunur. Avadanlığın işlək detallarının dəqiq emalı sahəsində müxtəlif ölçülü valların, reduktor hissələrinin hazırlanması həyata keçirilir. Zavoddakı bütün “CNC” markalı torna və frez dəzgahları Yaponiya istehsalıdır. Bu avadanlıq əslində yüksək dəqiqliyə malik üç, dörd və beş oxlu emal mərkəzləridir. Mükəmməl kompüter proqramları ilə təchiz olunmuş bu dəzgahlar eyni anda bir neçə əməliyyatı həyata keçirməyə imkan verir. Zavodda dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin aparıcı şirkətlərinin istehsal etdiyi 58 dəzgah quraşdırılmışdır. Bu dəzgahlarda energetika, maşınqayırma və neft sənayesi sektoruna aid bir çox detalların emalı mümkündür. Burada, həmçinin plastik injektorlu qəliblərin, ştampların layihələndirilməsi, hissələrin emalı, yığılı yerinə yetirilir. Zavodda kabel istehsalı üçün müxtəlif ölçülü kalibrlər, matrisa və s. istehsal olunur. Müəssisədə, həmçinin STP-nin polimer məhsulları istehsalı və kabel zavodları üçün də müxtəlif ölçülü detallar hazırlanır. Zavod İsveçrə, İsveç və Almaniyanın tanınmış şirkətləri ilə əməkdaşlıq edir. Gələcəkdə fəaliyyətini genişləndirəcək bu müəssisənin işçiləri bir sıra ölkələrdə ixtisasartırma kurslarında iştirak edirlər. Daxili bazardakı tələbatı ödəyən zavod məhsullarını xarici ölkələrə də ixrac edəcəkdir.</p>		
--	--	--	---	--	--

				<p>Sənaye parkları ilə bağlı qabaqcıl beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi və ölkədə yaradılmaqda olan sənaye parklarının fəaliyyəti prosesində bu təcrübədən səmərəli şəkildə istifadə edilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bununla əlaqədar, Koreya Respublikasının Koreya Sənaye Kompleksləri Korporasiyası (KICOX) ilə birlikdə həyata keçirilən “Azərbaycanda Xüsusi iqtisadi Zonaların və Sənaye Şəhərciklərinin inkişafı” layihəsi çərçivəsində Azərbaycanda sənaye parklarının yaradılması, onların idarə edilməsi istiqamətində koreyalı ekspertlər 2013-cü ilin 13-15 may tarixlərində Azərbaycanda səfərdə olmuş, Nazirliyin aidiyyəti qurumları ilə birgə sənaye parkları vasitəsilə investisiya və rəqabət qabiliyyətliliyin təşviq edilməsi, bazar və institusional mexanizmlərin təkmilləşdirilməsi, iqtisadi biliklərin artırılması, bu sahədəki yeniliklərin öyrənilməsi üçün təcrübə mübadiləsi aparılmışdır. “Azərbaycanda Xüsusi iqtisadi Zonaların və Sənaye Şəhərciklərinin inkişafı” layihəsinin yekun hesabatına dair təqdim edilmiş rəylər ümumiləşdirilərək qarşı tərəfə təqdim olunmuşdur.</p> <p>Həmçinin, dünyanın aparıcı kimya və neft-kimya şirkətlərinin sənaye parkına cəlb edilməsi məqsədilə yol xəritəsi və ondan irəli gələn tədbirlər planı hazırlanmış və bu istiqamətdə çoxsaylı biznes forumları, dəyirmi masalar və digər görüşlər təşkil olunmuşdur. Sənaye parkının rezidenti qismində iştirak etmək niyyəti ilə bağlı Almaniya, Kanada, Polşa, Türkiyə və eləcə də bir sıra yerli şirkətlərin müraciətləri qəbul edilmiş və hal-hazırda baxılmaqdadır.</p>		
1.5.1.	<p>Azərbaycan Respublikası regionlarında kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı, tikinti məhsullarının istehsalı üzrə yerli xammal və mövcud materiallara əsaslanan kiçik və orta sənaye müəssisələrinin</p>	EN, KTN, İSN	2011-2012	<p>Ət və süd istehsalının intensiv inkişaf etdirilməsində emal müəssisələri mühüm rol oynayır.</p> <p>2013-cü ildə ölkədə 1802,4 min ton süd istehsal olunmuşdur. Orta hesabla 2013-cü ildə hər inək və camışdan 1357 kq süd sağılmışdır. Respublikada istehsal olunan südün təxminən 35 faizi və ya 550 min tonu emal olunur. Bu göstəricinin 60 faizə çatdırılması nəzərdə tutulur. Ümumilikdə irili-xırdalı 54 süd emalı müəssisəsi (kombinat, zavod və sexlər) vardır.</p> <p>Son üç ildə süd emalı müəssisələrinin tikilib istifadəyə verilməsi nəticəsində ölkədə süd emalı istehsalı gücü 2 dəfədən çox artmışdır. Bu dövrdə Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun vasitəsi ilə ümumi dəyəri 38,4 milyon manat, illik emal gücü 126 min ton olan süd</p>	İcra olunub	

<p>yaradılması üçün tədbirlərin həyata keçirilməsi</p>				<p>emalı müəssisəsinə 9,7 milyon manat güzəştli kredit verilmiş və qeyd olunan müəssisələr artıq fəaliyyətə başlamışdır.</p> <p>Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev 2013-cü ildə respublikada ən iri süd emalı müəssisələrindən biri olan Ağcabədi rayonunun Ağabəyli kəndindəki “Atena” süd məhsulları kombinatının açılışında iştirak etmişdir. Sutkalıq gücü 250 ton, illik gücü 91250 ton olan “Atena” süd kombinatı müasir texnologiya əsasında işləyir. Kombinatda ilkin olaraq 40 çeşiddə süd məhsulları istehsal olunacaq, tədricən onların çeşidi 100-ə çatdırılacaqdır. İstehsal olunan məhsulların qablaşdırılması üçün tələb olunan müxtəlif ölçülü qablar kombinatının özündə istehsal edilir. Artıq Ağcabədi və qonşu rayonların kəndlərində 21 süd qəbulu məntəqəsi yaradılmışdır. “Atena” süd emalı zavodu Fransanın Danone şirkəti ilə əməkdaşlıq müqaviləsi bağlamışdır. “Atena” süd zavodunda Danone şirkətinin köməkliliyi ilə Fransanın süd emalı məhsulları istehsal olunacaq və xarici ölkələrə ixrac ediləcəkdir.</p> <p>2013-cü ilin mayın 3-də Sumqayıtda “Gilan” Tekstil Parkının açılışı olmuşdur. 20 hektar ərazidə tikilən “Gilan” Tekstil Parkı parça toxuma, boyama və tikiş fabriklərindən ibarət yüngül sənaye müəssisələri daxildir. Ümumi dəyəri 46 milyon manat olan Gilan Tekstil Parkının ərazisində 119 fabrikin tikintisinə Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu tərəfindən ümumilikdə 15 milyon manat güzəştli kredit vəsaiti ayrılmışdır. Parkın tikintisinə 2011-ci ildə başlanılmışdır.</p> <p>Ümumi sahəsi 7 min kvadratmetr olan parça toxuma fabriki üç əsas istehsal və köməkçi sexlərdən ibarətdir. Fabrik pambığı xammaldan hazır məhsula çevirmək üçün müasir tələblərə tam cavab verir. Avropa istehsalı olan dəzgahlarla təchiz olunan fabrik geniş çeşiddə və yüksək keyfiyyətli parça istehsalına imkan verəcəkdir. Fabrikdə 100 faiz pambıqdan və həmçinin pambiq - polyester qarışığından ibarət məhsullar istehsal edilir. İstehsal olunan parçaların tələbatı və təyinatına uyğun olaraq boyanması məqsədi ilə kompleksin tərkibində ayrıca fabrik inşa edilmişdir. Boyama fabrikində boyama prosesində Almaniyadan idxal olunan boyalardan istifadə edilir. Hazır məhsulların daxili tələbatı ödəməklə yanaşı, xarici ölkələrə</p>		
--	--	--	--	--	--	--

			<p>ixracı da nəzərdə tutulmuşdur. Artıq İtaliya, Rusiya və Ukrayna ilə ilkin razılaşmalar əldə olunmuşdur. istehsal olunan parçaların bir hissəsi parkin tərkibində inşa edilmiş modern tikililərdə istehsala yönəldilmişdir. Məhsul istehsalının həcmində və çeşidinin artırılması məqsədilə tekstil parkında iplik, toxuma və hörmə fabriklərinin tikintisinə başlanılmışdır. Bu müəssisələr işə düşdükdən sonra əlavə 2 min yeni iş yeri açılacaqdır.</p> <p>2 mayda İsmayilli rayonunun Kürdmaşı kəndindəki köhnə üzüm emalı zavodu əsaslı təmir və bərpadən sonra yenidən istifadəyə verilmişdir.</p> <p>Əvvəlki şərab zavodunun bazasında “İsmayilli şərab-1” ASC yaradılmış, müəssisə yeni texnologiya əsasında qurularaq fəaliyyətə başlamışdır. İllik istehsal gücü 3 min ton olan yeni sənaye müəssisəsində 2 növ şərab, konyak, konyak spirtü və nar şirəsi hazırlanacaqdır. Burada 40 nəfər işlə təmin olunmuşdur.</p> <p>Mayın 1-də Abşeron rayonunun Hökməli qəsəbəsində “AzFP CO LTD” MMC-nin fabrikində fəaliyyət göstərən birdəfəlik plastik qablar, priforminqlər, polistirol və polipropilen kisələr, süd məhsulları və dondurma istehsalı zavodlarının açılışı olmuşdur. 2006-cı ildən fəaliyyət göstərən şirkət tərəfindən Abşeron rayonunda yaradılan bu zavodlar və meyvə-tərəvəz soyuducu anbarları sahibkarlığın inkişafına göstərilən diqqətin bariz nümunəsidir. Müəssisələrdə 1500 nəfər işlə təmin olunmuşdur. Bu zavodların fəaliyyətə başlaması heyvandarlığın inkişafına müsbət təsir edəcəkdir. Zavodların yerləşdiyi ərazi ümumilikdə 8 hektardır. Müəssisələr ən son texnologiyalar əsasında yaradılmış, ərazidə geniş yaşıllıq işləri görülmüşdür. Birdəfəlik plastik qablar, priforminqlər istehsalı zavodunun tikintisinə 45 milyon manat vəsait sərf olunmuşdur. Müəssisənin gündəlik istehsal gücü 50 tondur. Burada 150 növdən çox polistirol, polipropilen xammalından qida məhsulları üçün istehlak taraları və priforminqlər istehsal olunur. Hazırda zavodda ilk mərhələdə 200 nəfər çalışır. istehsal prosesi tamkompüterləşdirilmişdir. Bütün proses vahid mərkəzdən idarə olunur. Artıq sifarişlərin qəbuluna da başlanılmışdır. Polistirol və polipropilen kisələr istehsalı zavodunun yaradılmasına beş milyon manat investisiya</p>	
--	--	--	--	--

			<p>qoyulmuşdur. Müəssisə gün ərzində 13 çeşiddə 125 min kisə istehsal etmək gücünə malikdir. “Milla” brendi altında fəaliyyət göstərən süd məhsulları və dondurma istehsalı zavoduna 49 milyon manat investisiya qoyulmuşdur. Bu istehsal müəssisəsi ən müasir standartlara cavab verir. Müəssisədəki texnoloji avadanlıq Avropadan dəvət olunan mütəxəssislər tərəfindən quraşdırılmışdır. Hazırda zavod yüksək keyfiyyətli “Milla” ticarət markası altında 56 növ süd məhsulları istehsal edir. Südün emalı və qablaşdırılması prosesində ultra-yüksək temperaturda pasterizə edilmiş süd və süd məhsulları qablaşdırılır.</p> <p>Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 23 aprel 2013- cü il tarixli Sərəncamı ilə Gəncə şəhərinin və Daşkəsən rayonunun ərazilərində dəmir filizinin hasilatından polad istehsalına qədər bütün mərhələləri əhatə edən polad istehsalı kompleksinin layihələndirilməsini, tikintisini və idarə olunmasını, bu sahədə yeni texnologiyaların tətbiqini, maddi-texniki bazanın müasirləşdirilməsini və ondan səmərəli istifadəni, habelə bu sahənin inkişafı ilə bağlı digər işləri yerinə yetirən “Azərbaycan Polad istehsalı Kompleksi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti yaradılmışdır. Səhmləri dövlətə məxsus olan “Daşkəsən Filizsaflaşdırma” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti Azərbaycan Polad İstehsalı Kompleksinə daxil edilmişdir.</p> <p>16 apreldə Hacıqabulda GilanSeraamik Parkında seramik plitələr istehsalı zavodunun açılışı olmuşdur. Bu zavod Cənubi və Şimali Qafqaz, həmçinin Mərkəzi Asiya ölkələri arasında yalnız Azərbaycandır. Sahəsi 27 hektar olan müəssisənin inşasına 2009-cu ilin sonlarında başlanılmışdır. Zavodda bu sahədə dünyanın ən aparıcı şirkəti olan İtaliyanın “Sacmi” müəssisəsinin avadanlığı quraşdırılmışdır. Bu avadanlıq vasitəsilə beynəlxalq standartlar səviyyəsində məhsul əldə etmək mümkündür. Müəssisənin fəaliyyətə başlaması daxili bazarın həmin materiallara tələbatının ödənilməsində həlledici rol oynayacaqdır. Bununla yanaşı, gələcəkdə məhsulların xaricə ixracı da planlaşdırılır. Yeni müəssisələrin yaradılması əhalinin məşğulluğunun artırılmasında da mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bundan başqa, müəssisənin ərazisində hazır məhsullar və avadanlığın ehtiyat hissələri anbarları</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>inşa olunmuş, nasosxana, qazanxana və transformator quraşdırılmışdır. Zavodun həyatında geniş abadlıq-quruculuq işləri görülmüş, yaşıllıqlar salınmış, idman meydançası yaradılmışdır..</p> <p>Ümumilikdə müəssisənin yaradılmasına 40,2 milyon manat investisiya qoyulmuşdur. Avadanlığın alınması və tikintinin həyata keçirilməsi məqsədilə Sahibkarlığa Kömək Milli Fondundan beş milyon manat güzəştli kredit ayrılmışdır. İstehsal avadanlığı italyalı mütəxəssislər tərəfindən quraşdırılmışdır. Müəssisənin illik xammal tələbatı 80 min ton təşkil edir. Bu tələbatın əsas hissəsi yerli xammal hesabına ödəniləcək , bəzi qatqı maddələr isə Türkiyə və Ukraynadan gətiriləcəkdir Zavodun xammal bazasının yaradılması məqsədi ilə aparılmış geoloji tədqiqatlar nəticəsində Abşeron və Gəncə-Qazax iqtisadi rayonları ərazisində kifayət qədər xammal yataqlarının mövcudluğu və həmin yataqlardan alınacaq xammal-materialların yüksək keyfiyyət göstəricilərinə malik olduğu müəyyən edilmişdir. Zavodda il ərzində 1 milyon 815 min kvadratmetr döşəmə plitə, 1 milyon 798 min kvadratmetr üzlük plitə və 165 min paqonmetr dekorativ plitə hazırlanacaqdır. Müəssisədə yaxın gələcəkdə tələbata uyğun olaraq bütün ölçülərdə plitə buraxılacaqdır. Müəssisənin işi tam avtomatlaşdırılmışdır. Zavodda 500- dən çox adam daimi iş yeri ilə təmin olunmuşdur. Hal- hazırda GilanSeramik Parkında daha bir istehsal sahəsinin - yeni keramaqranit zavodunun inşası planlaşdırılır. Müəssisənin inşasında məqsəd istehsal olunan məhsulların çeşidinin və həcmünün artırılmasıdır. Açıliş zamanı yeni zavodun təməli qoyulmuşdur. Bu layihələrin həyata keçirilməsi rayonun sosial-iqtisadi inkişafında və əhalinin məşğulluğunun artırılmasında mühüm rol oynayacaqdır.</p> <p>Martın 7-də Gəncədə ən müasir standartlara cavab verən, sutkalıq gücü 25 ton olan yeni çörək zavodu istifadəyə verilmişdir. Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun güzəştli krediti hesabına “NEON” şirkətinin nəzdində inşa edilmiş müəssisədə çörəklər əl əməyi olmadan istehsal edilir. Tam avtomatlaşdırılmış zavodda 65 daimi iş yeri açılmışdır. Hələlik bir çeşiddə çörək istehsal edən müəssisə respublika Müdafiə Nazirliyinin keçirdiyi tenderdə qalib gəlməklə Qərb bölgəsində yerləşən hərbi hissələri çörəklə təmin</p>	
--	--	--	---	--

			<p>edir. Bu məqsədlə çörəklər nazirliyin müəyyən etdiyi normaya uyğun olaraq 200 qram çəkiddə istehsal olunur.</p> <p>28 fevralda Qəbələ rayonunun Qaradeyn kəndi ərazisində “Aspi-Aqro” MMC-nin “AspiWinery” üzüm emalı zavodunun açılışı olmuşdur. Zavodun təsisçisi olan “AspiAgro” MMC-nin əsas məqsədi respublikada geniş yayılmış və qadın tarixə malik şərabçılıq sahəsinin əvvəlki şöhrətinin bərpa edilməsi və Azərbaycan süfrəsinin dünyanın ən gözəl, yüksək keyfiyyətli üzüm növləri və şərab çeşidləri ilə təmin olunmasıdır. Müəssisə öz fəaliyyətində müasir texnologiyanın tətbiqinə və Azərbaycan şərablarının ənənələrinə əsaslanaraq, üzümün yetişdirilməsindən yüksək keyfiyyətli şərab və konyak məhsullarının buraxılışınadək tam bir istehsal prosesini özündə birləşdirir. “Aspi-Aqro” MMC üzüm tingləri istehsalı və satışı üzrə dünyanın ən qabaqcıl şirkətləri olan İtaliyanın “VIVA CooperativeRausedo” VCR və Fransanın “GontardFreres” şirkətləri ilə sıx əlaqə yaradaraq, Qəbələ rayonunda nadir iqlim şəraitinə malik, vaxtilə şərab sənayesinin çiçəkləndiyi yerdə - Böyük Qafqaz dağlarının ətəklərində, Savalan vadisində geniş üzüm sahələri salmışdır. “AspiWinery” üzüm emalı müəssisəsinin illik istehsal gücü 1000 tondur. Zavod İtaliyanın ən məşhur şirkətlərinin avadanlığı ilə təchiz olunmuşdur. Hazırda burada 7 növ məhsul istehsal olunur. Gələcəkdə 11 növ məhsulun istehsalı planlaşdırılır. İstehsal olunan şərab məhsulları Rusiyaya ixrac olunur. Şərabların gələcəkdə Ukrayna, İtaliya, İsveç kimi ölkələr ixrac edilməsi də planlaşdırılır. “AspiWinery” Üzüm emalı müəssisəsi hazırda layihə gücünün 20-30 faizi həddində fəaliyyət göstərir. “Aspi-Aqro”ya məxsus 340 hektar üzüm sahəsində İtaliyadan gətirilən 22 şərab sortu, 14 süfrə sortu üzümləri əkilmişdir. Həmin sahədə 200 nəfər mövsümi işlə təmin edilmişdir. Ən başlıcası isə bu müəssisə Qəbələ rayonunda əhalinin işlə təminatında əhəmiyyətli rol oynayacaqdır.</p> <p>28 fevralda Qəbələ rayonunda heyvandarlıq-südçülük kompleksinin açılışı olmuşdur. Qəbələ heyvandarlıq-südçülük kompleksinin ümumi dəyəri 12,9 milyon manatdır. Kompleksdə tikinti işlərinin aparılmasına və avadanlıqla təchiz edilməsinə 2011-ci ilin sonunda başlanmışdır. Bu ilin fevral ayında isə işlər tam başa çatdırılmışdır.</p>		
--	--	--	--	--	--

				<p>İstehsal olunan süd Qəbələ süd emalı zavoduna göndərilir. Burada “Jalə” brendi ilə ağartı məhsulları istehsal olunur. Kompleks üçün Qəbələ ərazisində mövcud əkin sahələri hesabına yem təsərrüfatı yaradılmışdır. Layihənin icrası nəticəsində 95 nəfər iş yeri ilə təmin olunmuşdur.</p> <p>Regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət proqramlarına uyğun olaraq Qəbələnin Vəndam qəsəbəsində isə “GilanHoldinq”in “Aqro Kompleks Qəbələ” heyvandarlıq kompleksi Almaniyanın məşhur “Delovan”, “Qruber”, “Vestvalya”, “Dea” şirkətləri ilə sıx əməkdaşlıq nəticəsində yaradılmışdır.</p>		
1.5.2.	Respublika ərazisində əhalinin və istilik təchizatı sisteminin təbii qazla və bərpaolunan enerji ilə təminatının bərpası və yaxşılaşdırılması	EN, ARDNŞ, “Azəristili ktəchizat” ASC, ABOEMDA	2011-2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bakı şəhərinin Xəzər, Sabunçu, Binəqədi, Pirallahı, Qaradağ və Suraxanı rayonlarının qaz təchizatının yaxşılaşdırılması, qaz kəmərlərinin və məişət qaz sayğaclarının fərdi həyətlərdən çıxarılması, qaz kəmərlərinin yenidən qurulması məqsədilə 726,7 km boru xətti quraşdırılıb. 2. Balaxanı Əməliyyat Şirkətinin 6 saylı Kompresor Stansiyasından Böyük-Şor QPS-nə magistral qaz kəmərinin tikintisi işləri aparılmış, 6,8 km qaz kəməri çəkilmişdir. 3. Abşeron rayonu Sənaye müəssisələrinin qaz xəttinin əhali xəttindən ayırmaq üçün Masazır QPS-dən yeni orta təzyiqli qaz kəmərinin çəkilməsi, Fatmai və Goradil kəndlərinin və bağ massivlərinin daşıyıcı qaz kəmərlərinin polietilen borularla tikilməsi, Fatmayı kəndinin Fatmayı-sovxo yolunun sol kənarındakı yaşayış massivinin, Daş Güzdək qəsəbəsi keçmiş Ferma ərazisinin qazlaşdırılması, rayonun Mehdiabad, Qobu və Novxanı kəndinin, Novxanı kəndində yeni yaşayış məhəlləsinin, Saray qəsəbəsinin daxili qaz kəmərlərinin yenidən qurulması və yeni yaşayış massivinin, Masazır kəndi Atçılıq fermasının yaxınlığında salınmış yeni yaşayış massivinin və Yeni Bakı yaşayış massivinin, Saray qəsəbəsində “Yeni Saray” massivinin, Hökməli Bələdiyyəsinin ərazisində yerləşən Atyalı və Nübar qəsəbəsinin, Ceyranbatan qəsəbəsi yaxınlığında Azərbaycan Respublikası Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin əməkdaşları üçün inşa edilən yaşayış massivinin, Xırdalan şəhəri ərazisində yerləşən 114 saylı hərbi hissənin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 185,1 km uzunluğunda 	Qismən icra olunub	Dövlət Proqramında tədbirin 2011-2015-ci illər ərzində icrası nəzərdə tutulmuşdur. Tədbirin icrası davam edir.

			<p>qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>4. Mingəçevir şəhəri, TRM zavodu ətrafı, “Şəfa”, “Şəfəq”, “Gülüstan”, Hərbi hissənin qurtaracağına qədər olan və AzDRES qəsəbəsi, 998 sayılı hərbi hissənin, Energetik küçəsinin sağ hissəsində yerləşən "Şüşə mahlıc" zavodunun və ona qonşu olan və Natəvan küçəsinin sağ hissəsində salınmış 412 qaçqın və məcburi köçkün ailələrinin yaşadığı “Yeni Həyat” yaşayış massivlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 36,8 km boru xətti quraşdırılmışdır.</p> <p>5. Gəncə şəhəri, H.Əliyev adına parkda yeni inşa edilmiş H.Əliyev Mərkəzinin, 130 və 230 sayılı hərbi hissələrin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 2,2 km boru xətti quraşdırılmışdır.</p> <p>6. Sumqayıt şəhərində 1,2,3,4,5 və 14-cü məhəllələrin yeraltı qaz kəmərlərinin yer üstünə çıxarılması (2-ci məhəllə), H.Zeynalabdin qəsəbəsi “Yaşma” bağ massivinin, “Yaşıl dərə” yaşayış massivinin, Saray bağ massivinin və Yaşma qəsəbəsinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 55,1 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>7. Samux rayonunun Qılınçbəyli və Qaralar kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, 51,2 km boru xətti quraşdırılmışdır.</p> <p>8. Yevlax rayonu, Yenicə və Xaldan kəndlərinin qazlaşdırılması üçün daşıyıcı qaz kəmərinin çəkilməsi, Xaldan QPS-nin tikintisi, hərbi hissələrin, rayonun İsmayılabad, Hacıselli, Marzılı, Ərəş və Xaldan kəndlərinin qazlaşdırılması, Yevlax-Bərdə avtomobil yolunun sol hissəsində 210 ailəlik yeni salınmış yaşayış sahəsinin və rayonun Qoyunbinəsi kəndində Kəlbəcər rayonundan olan 60 məcburi köçkün ailəsinin yaşadığı ərazinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 139,5 km boru xətti quraşdırılmışdır.</p> <p>9. Ağdaş rayonunun Tofiqi, Qarağansaət və Əmirmahmud kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, 29,8 km qaz xətti çəkilmişdir.</p> <p>10. Ağcabədi şəhərinin genişlənən hissəsinin, rayonun Aşağı Avşar, Salmanbəyli, Xocavənd, Avşar, Şahsevən, Təzəkənd, Hindarx,</p>		
--	--	--	---	--	--

				<p>Kəbirli, İmamqulubəyli və Muğanlı kəndlərinin, Sarcal kənd bələdiyyəsi ərazisində yerləşən 056 saylı hərbi hissənin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 286,3 km uzunluğunda müxtəlif diametrlə boru xəttləri quraşdırılmışdır.</p> <p>11. Beyləqan şəhərinin Şitilçilik massivinin, hərbi hissənin, rayonun Təzəkənd, Bolsulu, Eyvazalılar, Dünyamalılar, Tatalılar, Orta Əlinəzərli, Kəbirli və Birinci Aşıqlı kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, 90,9 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>12. Bərdə rayonunun uşaq xəstəxanası ilə Türkmən kəndi arasında yeni yaşayış massivinin, Bərdə şəhərinin Sənaye küçəsində məskunlaşmış 55 qaçqın ailəsinin qazla təmin edilməsi, Çəmənli kəndində yerləşən yeni yaşayış massivinin, 051, 052 və 063 saylı hərbi hissələrin, Şərəfli, Əmirli və Qarabağ qəsəbələrinin, rayonun Alaçadırlı, Kətəlparaq, Muğanlı, Uğurbəyli, Kələntərli, Xanxanımlı, Dargalar, Hüseynbəyli, Qullar, Məmmədli, Lənbəran, Qaraqoyunlu, Ərəblər, Çələbilər, Əliyanlı, Qaradəmirçi, Xəsilli, Bəcrəvan, Körpüsındıran, Qasımbəyli, Piyadalar, Şahvəllər, Kərimbəyli, Əyricə, Yeni Əyricə, Xanərəb, Bala Ərəb, Nəcəfçulubəyli, Şirvanlı və Sərkərlər kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 555,9 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>13. Ağsu rayonunun Göydəlləkli kəndinin qaz təchizatı şəbəkəsinin yenidən qurulması, Yenilik, Musabəyli, Dəlilər, Təklə, Ağlarbəyli, Qaraqoyunlu, Ərəbuşağı, Elabad, Muradlı, İlxiçı, Mingə, Ağarx, Çaparlı, Hacısəmədli, Xəlilli və Bozavand kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, 206,5 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>14. Kürdəmir şəhərinin Cənub məhəlləsinin, rayonun Çöhranlı, Bağman, Şilyan, Xınıslı, Muğanlı kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 87,6 km qaz xətti quraşdırılmışdır.</p> <p>15. Göyçay rayonunun Potu, Şıxlı və Kürd kəndlərinin daşıyıcı və paylayıcı qaz kəmərlərinin polietilen borularla yenidən qurulması, rayonun Cəyirli, Qubadlı-Şıxlı, Qarayazı, Topalhəsənli, Məlikkənd və Bığır kəndlərinin qazlaşdırılması məqsədilə 154,3 km qaz xətti çəkilmişdir.</p> <p>16. Hacıqabul rayonu H. Abdullayev küçəsində yerləşən 140</p>		
--	--	--	--	--	--	--

				<p>mənzilli 10 ədəd 2 mərtəbəli yaşayış binalarının qazlaşdırılması, Hacıqabul QPS-2-nin 15-25 atmosfer təzyiqli girişindən Şirvan şəhərinə qazın verilməsi üçün yeni tənzimləyici qovşağın, Abdulabad kəndi ərazisində QTM-in və d315 mm-lik yeraltı qaz kəmərinin tikintisi, rayonun Talış, Ağcanlı, Xiləmirzə, Bürvənd, Padar, Pirsaat, St. Nəvahi, Rəncbər, Qubalı və Meyniman kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 83,5 km boru xətti quraşdırılmışdır.</p> <p>17. İmişli şəhərinin qaz təchizatının bərpası və yaxşılaşdırılması, genişlənmiş hissələrin və yeni yaşayış massivlərinin qazlaşdırılması və rayonun Bəhrəmtəpə qəsəbəsinin, Rəsullu, Cəfərli, Ağaməmmədli, Muradxanlı və Yalavac kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 131,5 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>18. Neftçala rayon mərkəzinin qaz şəbəkələrinin tam şəkildə yenidən qurulması işləri aparılmış, 15,1 km boru xətti quraşdırılmışdır.</p> <p>19. Sabirabad rayonunun Nərimankənd, Ulacalı, Şıxlar kəndləri istiqamətində çəkilmiş 300 mm-lik orta təzyiqli yeraltı qaz kəmərinin Suqovuşan kəndi ərazisində Sabirabad şəhərinə çəkilmiş 300 mm-lik orta təzyiqli yeraltı qaz kəməri ilə əlaqələndirilməsi, Sabirabad şəhərinin yeni salınmış yaşayış sahələrinin, şəhərdə yerləşən 3 ədəd 5 mərtəbəli, rayonun Azadkənd, Quruzma, Qaraqaşlı, Axısxa, Nərimankənd, Əhmədabad, Dadaşbəyli, Ətcələr, Kovlar, Məmişlər, Qəzli, Qaralar, Qaratəpə, Suqovuşan, Surra, Bulduq, Şıxlar, Mürsəlli və Yenikənd kəndlərinin qazlaşdırılması üçün 385,6 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>20. Salyan rayonu, 20 yanvar küçəsində yeni salınmış yaşayış sahəsinin, Arbatan kəndində 90 fərdi evdən ibarət yeni yaşayış sahəsinin, Kürqaraqaşlı kəndində yeni salınmış yaşayış sahəsinin, Qaraçala qəsəbəsinin qaz kəmərinin yenidən qurulması, 414 saylı hərbi hissənin, rayonun Qırxçıraq qəsəbəsi, Gəncəli, Kərimbəyli, Qarabağlı, Seyida, Təzəkənd, Aşağı Noxudlu, Xurşud, Yuxarı Noxudlu və Gomuşçu kəndlərinin qazlaşdırılması məqsədilə 257,2 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p>		
--	--	--	--	--	--	--

			<p>21. Zərdab rayonu ərazisində inşa edilmiş 71 fərdi evdən ibarət yeni qəsəbənin, rayonun Salahlı, Dəkkəoba, Gödəkqobu, Pərvanlı, Lələağacı, Yarməmməd, Dəliqışçı, Gəlmə, Məmmədqasım, Xanməmmədli, Böyük Dəkkə, İsaqbağı, Qoruqbağı və Hüseynxanlı kəndlərinin qazlaşdırılması üçün 222,6 km boru xətti quraşdırılıb.</p> <p>22. Saatlı şəhərinin küçə qaz kəmərlərinin yenidən qurulması, rayonun Bəylik, Mustafabəyli, Novruzlu, Yeni Novruzlu, Potubəyli, Qarayevkənd, və Qıraqlı kəndlərinin qazlaşdırılması üçün 101,2 km boru xətti quraşdırılıb.</p> <p>23. İsmayılı rayonunun Talıstanaltı və Kanalüstü yaşayış massivlərinin, Tircan, Diyallı, Minkə, Tircan və Zərgəran kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 68,8 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>24. Şamaxı şəhər mərkəzinin yeni salınmış yaşayış massivlərinin, Çuxuryurd kəndinin yeni yaşayış massivinin qazlaşdırılması, rayonun Mədrəsə qəsəbəsinin, Göylər, Həmyə, Avaxlı, Carhan, Çaylı, Çaylı-2, Cabanı-1, Cabanı-2, Mərzənlivə və Dağ Bağırılı kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 154,4 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>25. Ağstafa rayonunun Düz Qışlaq, Kolayır, Xılına, Kolxəlfəli, Pirlı, Qarahəsənli və Mollacəfərli kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 104,4 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>26. Qobustan rayonunun Bədəlli kəndinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, 27,7 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>27. Gədəbəy rayonunun Novosaratovka kəndinin evdaxili qaz xətlərinin çəkilişi, Başkənd və Saratovka kəndlərində yerləşən hərbi hissənin, rayonun Şınıx, Söyüdlü, Ağamalı, Nərimankənd, Çalburun, Moruqlu, Samanlıq və Miskinli kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 53,8 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>28. Goranboy rayonunun Ağcakənd qaz kəmərinin tikintisi, rayonun Yolqullar, Rus Borisi, Zeyvə, Aşağı Ağcakənd, Tap Qaraqoyunlu, Azad, Baxçakürd, Şəfibəyli, Veysli, Qaraçinar və Hacallı kəndlərinin qazlaşdırılması, rayonun Yuxarı Ağcakənd kəndinin daşıyıcı və paylayıcı qaz kəmərlərinin bir pilləli</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>sistemlə hər bir evdə fərdi təzyiqliq tənzimləyicisi nəzərdə tutmaqla tikintisi işləri aparılmış, cəmi 95,5 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>29. Akkord STİK tərəfindən Qazax rayonunun Qazaxbəyli kəndində inşa edilmiş mövcud AQPS-nin ərazisində giriş xəttinə qoşulmaqla tənzimləyici qovşağın tikintisi, Qazax şəhəri N.Nərimanov küçəsində yeni salınmış yaşayış massivinin, rayonunun Yuxarı Salahlı, Kosalar, I Şıxlı, Daş Salahlı, II Şıxlı kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 217,4 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>30. Şəmkir rayonunun ərazisində yerləşən hərbi hissələrin, Bayramlı və Muxtariyyə kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, 34,5 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>31. Tovuz rayonunun Qonaqlı, Qaralar, Kirən, Cataq, Şıxheybət, Qoşa və Muncuqlu kəndlərinin qazlaşdırılması (daşıyıcı qaz kəməri), Tovuz şəhərinin Qovlar qəsəbəsi ərazisinə aid olan yeni yaşayış massivinin, 812 saylı hərbi hissənin, rayonun Şıxheybət, Qoşa və Muncuqlu kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, 85,9 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>32. Şabran rayonunun Zeyvə, Çölquşçu, Ərəblər, Pirəmsən, Gilvarvə Çayqaraqaşlı kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, 94,3 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>33. Göygöl şəhərində 1860 fərdi yaşayış evini əhatə edən yeni yaşayış massivinə daşıyıcı, paylayıcı və evdaxili qaz kəmərlərinin çəkilməsi, rayonun Topalhəsənli kəndinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 44,9 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>34. Xaçmaz rayonunun Ağyazbuduq kəndində yeni salınmış hissənin, Qaraçaycek və Aşağı Zeyd kəndlərinin (daşıyıcı kəmərlər), Şıxlar, Hülövlü, Şıxhaput, Maşoba, 3-cü şöbə, Çuxuroba, Bostançı, Qəcrəş-Palac, Dədəli, Hülövlü, Çiləgər, Xraxoba, Çinartala və Hacısaoba kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, 158,3 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>35. Quba rayonunun 2-ci Nuqədi kəndində yerləşən Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin İdman Sağlamlıq mərkəzinin, rayonun Dağlı kəndinin qaz təchizatınınyaxşılaşdırılması və</p>	
--	--	--	--	--

				<p>Amsarqışlaq, Bərqov, Uzunmeşə, Üçgün, Kürkün, Gəray, Alpan, Susay və Susay-Qışlaq kəndlərinin qazlaşdırılması üçün 64,1 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>36. Qusar şəhərinin küçə qaz kəmərlərinin yenidən qurulması, rayonun Samur qəsəbəsinin, Şirvanovka, Salehoba, Üzdənoba, Mucuoba, Aşağı İmamqulukənd, Zuxuloba, Kufoba, Avaran, Xürel, Suvaçal kəndlərinin, İmamqulukənd kəndində yeni salınmış yaşayış sahəsinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, 52,7 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>37. Siyəzən şəhəri 28 may, A.Cabbarov, Ə.Vahid küçələrinin qazlaşdırılması, Siyəzən rayonu Gil-gilçay və Tuğay kəndlərinin daşıyıcı və məhəllə daxili qaz xətlərinin çəkilməsi işləri aparılmış, 13,3 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>38. Biləsuvar şəhərinin “Təyyarə meydanı” adlanan yeni yaşayış massivinin, Pambıq zavodunun ətrafında yerləşən yeni yaşayış massivlərinin, Gömrük keçid istiqamətindəki M. İbrahimov küçəsinin sağ və sol tərəflərinin genişlənən hissəsinin, rayonun Bağbanlar, Günəşli, İsmətli, Ağəyri, Aranlı, Çinarlı, Arazbari, Nəsimi, Muğan, Yuxarı Ağalı, Çaylı kəndlərinin, Bəydili kəndində yerləşən Yeni yaşayış massivinə küçə qaz kəmərinin çəkilməsi, Əsgərabad və Aranlı kəndlərinin qazlaşdırılması üçün daşıyıcı qaz kəmərinin çəkilməsi, rayonun Zəhmədabad və Əskərabad kəndlərinin genişlənən hissəsinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 223,4 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>39. Daşkəsən rayonu Xoşbulaq və Qaraqollar kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, 16,7 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>40. Lerik rayonu Təngəbin, Anzulu, Veri, Amburdərə, Kəlvəz, Göydərə, Pirəsora, Andurma, Xəlifə, Tatoni, Rəzgov, Mistan, Velədi, Nuravud, Şinəband, Zərküməco, Hiveri, Qosmalyan, Çayrub, Mondigah, Kələxan və Barzavu kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 128,3 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>41. Masallı rayonunun sənaye obyektlərinin qazlaşdırılması məqsədi ilə Təzə Alvadi QPS-dən yeni çəkiləcək orta təzyiqli qaz kəmərinin tikintisi, rayonun Kürdəbaz, Şıxlar, Kalinovka, Kolatan, 1-ci Səmədxanlı, Qarğalıq, Şəhriyar, Eminli, 1-ci</p>		
--	--	--	--	---	--	--

			<p>Yeddiyomaq və Qızılavar kəndlərinin qazlaşdırılması üçün 84,4 km boru xətti quraşdırılmışdır.</p> <p>42. Astara rayonunun Təngərüd kəndində 50 evdən ibarət yaşayış massivinin, rayonun Züngüləş, Sərək, Şüvi, Vəznəş, Siyəkəran, Penser, Kakalos, Şahağacı, Telman və Siyətük kəndlərinin qazlaşdırılması və Kijəbə kəndinə gedən d500 mm-lik orta təzyiqli qaz kəmərinin yenidən qurulması işləri aparılmış, cəmi 160,2 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>43. Cəlilabad şəhərinin qazlaşdırılması, rayonun Seyidbazar, Alar, Hasılı, Hacı İsmayılı, Ocaqlı, Qarazəncir, Maşlıq, Üçtəpə və Təzəkənd kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, 189,9 km boru xətti quraşdırılmışdır.</p> <p>44. Lənkəran şəhərinin yenidən qazlaşdırılması, Avrora QPS-in çıxışında sənaye kollektorunun quraşdırılması, Ürgə kəndinin qaz təchizatı şəbəkəsinin yenidən qurulması (fərdi evlər), Rvo kəndi yaxınlığında QTM-in tikintisi, Liman şəhərində yerləşən 929 saylı hərbi hissənin, rayonun Narbağı, Qurunba, Rvo, Şağlaküçə, Kərgəlan, Bəlləbur, Səbir, Türəkəran, Şürük, Aşağı Nüvədi, Viyən, Kosalar, Yuxarı Nüvədi, Osaküçə, Moğnojoba, Seyidəkəran, Tütəpeştə, Səpnəkəran, Boladı, Çayrub, Göyşaban, Gərmətük, Sütəmurdov, Sinovlu, Balaşürük, Veravul, Havzava, Bürcəli, İstisu, Velədi, Siyəvar, Girdəni, Şıxəkəran, Mamusta, Daşdalıqcar, Parakənd, Dərquba, Balıqçılar, Xanbulan, Lövəsər və Kənarmeşə kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 1104,6 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>45. Yardımlı rayonu Bozayran, Daşkənd, Mişkireyn, Bilnə, Qabaqdibi, Uraəkəran və Ünəc kəndlərinin qazlaşdırılması üçün 57,1 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>46. Balakən rayonu yaşayış məntəqələrinin qazlaşdırılması məqsədilə yeni orta təzyiqli daşıyıcı qaz kəmərinin və rayonun Qabaqcöl kəndinin yaxınlığında Qaz Paylayıcı Məntəqənin tikintisi, rayonun Katex kəndində ARDNŞ-ə məxsus müəssisələrin qazlaşdırılması, Balakən şəhəri yeni yaşayış massivinin, rayonun Talalar, Sarıbulaq, Tülü, Qullar, Qəysə, Qabaqcöl, Kortala, Püstətala, Xalatala, Qazma, Meşəşambul,</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>Mazımqaray, Roçəhməd, Salban, Şərif, Şambul, Yeni Şərif, Gərəkli, Arılıqbinə, Katex, Püstə Tala, Hənifə, Çorçorbinə, Mahamalar, Qazbinə və Poçtbinə kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 810,1 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>47. Qax rayonunun Toppax 1, Toppax 2, Qaxbaş, Şotavar, Almalı, Kötüklü, Calayer, Qıbçaq, Şotavar, İlisu və Ağçay kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, 69,7 km boru xətti quraşdırılmışdır.</p> <p>48. Ucar rayonunun Çiyini, Alpı, Müsüslü, Qulabənd, Bağırbəyli, Məlikballı, Qazyan və Qazıqumlaq kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, 178,1 km boru xətti quraşdırılmışdır.</p> <p>49. Şirvan rayonunun "kənd evləri" yaşayış massivinin qaz təchizatının yaxşılaşdırılması işləri aparılmış, 2,3 km boru xətti quraşdırılmışdır.</p> <p>50. Qəbələ şəhərinin E.Kərimovküçəsində yerləşən QTM-in və QTM-ə gələn daşıyıcı qaz kəmərinin Z.Əliyev küçəsindəki əraziyə köçürülməsi, çıxış xəttinin şəhər daxili qaz xətləri ilə əlaqələndirilməsi, rayonun yaşayış məntəqələrinin qaz təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədilə yeni qaz kəmərinin çəkilməsi, Beynəlxalq Hava Limanına qədər yolun genişlənməyi əraziyə düşən qaz kəmərinin və qurğuların yerinin dəyişdirilməsi, rayonun Bum, Vəndam və Nohurqışlaq qəsəbələrinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 143 km boru xətti quraşdırılmışdır.</p> <p>51. Oğuz şəhərinin Qərb və Şərq zonasında yeni yaşayış massivlərinin, rayonun Padar kəndinin qazlaşdırılması, Yaqublu QPS-dən Oğuz şəhərinə yeni orta təzyiqli daşıyıcı qaz kəmərinin tikintisi işləri aparılmış, cəmi 74,8 km qaz kəməri çəkilmişdir.</p> <p>52. Şəki rayonunun Olimpiya məhəlləsi, Novruz və Sarabski küçələrinin, Cəyirli, Kötüklü, Sarıca kəndlərinin və Turan qəsəbəsinin, Şəki şəhərində fərdi həyətlərdən keçən qazkəmərlərinin və qaz sayğaclarının küçəyə çıxarılması, şəhərin 124-cü kvartalının, Oxud kəndinin genişlənməmiş hissəsinin, rayonun Kiş kəndində tikintisi nəzərdə tutulan "Marxal" istirahət və qonaq evi kompleksinin qazlaşdırılması,</p>	
--	--	--	---	--

				<p>Şəki QPS-dən Şəki şəhərinə gələn orta təzyiqli qaz kəmərinin yenidən qurulması işləri aparılmış, cəmi 51,1 km boru xətti quraşdırılmışdır.</p> <p>53. Zaqatala rayonunun Əliabad qəsəbəsinin, Mosul, Yengiyan, Danaçı, Car, Mazıx, Makov, Aşağı Cardaxlı və Yuxarı Tala kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 284,7 km boru xətti quraşdırılmışdır.</p> <p>54. Ağdam rayonunun yaşayış məntəqələrinin qaz təminatının yaxşılaşdırılması məqsədi ilə Quzanlı QTM-dən Quzanlı qəsəbəsinə gələn d 200 mm-lik yeraltı orta təzyiqli qaz kəməmindən Baharlı qəsəbəsi istiqamətində gələn d 250 mm-lik qaz kəmərinə qədər yeni d250 mm-lik orta təzyiqli qaz kəmərinin çəkilməsi, rayonda hərbi hissələrin binalarının, Quzanlı qəsəbəsində məcburi köçkün ailələrinin məskunlaşdığı 15 fərdi evin yerləşdiyi ərazinin və rayonun Bənövşələr qəsəbəsinin qazlaşdırılması üçün 17,2 km boru xətti quraşdırılmışdır.</p> <p>55. Füzuli rayonunun Zobucuq 1, Zobucuq 2, Zobucuq 3, Zobucuq 4, Zobucuq 5, Qayıdış-1, Qayıdış-2, Qayıdış-3, Qayıdış-4, Qayıdış-10, Qayıdış-11 və Horadiz qəsəbələrinin, Əhmədbəyli, Yuxarı Kürdmahmudlu, Aşağı Kürdmahmudlu, Mahmudlu-2 və Qarabağ kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, cəmi 170,7 km boru xətti quraşdırılmışdır.</p> <p>56. Tərtər şəhərinin Babək, Elman Səfərov, Z.Tağıyev, Xətai küşələrinin, 703 saylı hərbi hissənin, rayonun Səhlabad, Poladlı, Dəmirçilər, Hacıqərvənd, Düyərli və Əskipara kəndlərinin qazlaşdırılması işləri aparılmış, 70,5 km boru xətti quraşdırılmışdır.</p> <p>57. 2013-cü ilin 12 ayı ərzində tikinti sahəsində 9048,1 km yeni qaz xətləri çəkilmişdir. Ümumən 2013-cü ilin 12 ayı ərzində tikinti sahəsində kapital qoyuluşu 203 560,2 (ƏDV-siz) min manat, o cümlədən TQİ – 189 724,4min manat olmuşdur. 126 204,2 min manat dəyərində əsas fond istismara qəbul edilmişdir.</p> <p>58. Azərbaycan Respublikasının regionları üzrə 217 yaşayış məntəqəsi və yaşayış massivi qazlaşdırılaraq təbii qazla təmin edilmişdir.</p>		
--	--	--	--	--	--	--

			<p>59. 2013-cü ilin 12 ayı ərzində 1774,7 km qaz kəməri əsaslı təmir edilmişdir. Ümumən 2013-cü ilin 12 ayı ərzində əsaslı təmir sahəsində kapital qoyuluşu 70 616,6 (ƏDV-siz) min manat olmuşdur.</p> <p>60. 2013-cü ilin 12 ayı ərzində əhali abonentlərinin mənzillərində 449 157 ədəd məişət qaz sayğacı quraşdırılmış və əvəzlənmişdir, o cümlədən Bakı şəhərində 209 351 ədəd, regionlarda 239 806 ədəd.</p> <p>“Azəristiliktəchizat” ASC tərəfindən 2013-cü il ərzində aşağıdakı işlər yerinə yetirilmişdir:</p> <p style="text-align: center;">Gəncə şəhəri</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 44 sayılı Bağça-məktəb-litsey kompleksinin qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub" 2. 25 sayılı məktəbin qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub" 3. 14 sayılı məktəbin qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub" 4. Futbol təmayüllü gimnaziyanın qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi -İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub" 5. 46 sayılı məktəbin qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub" 6. 15 sayılı uşaq bağçasının qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi -İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub" 7. Təcili Tibbi Yardım xəstəxanasının qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi -İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub" 8. Gəncə şəhər Mərkəzi kitabxanasının qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub" 9. Vərəm Əleyhinə Dispanserinin qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub" 		
--	--	--	---	--	--

			<p>icra olunub"</p> <p>Lənkəran şəhəri</p> <p>10. Xarici dillər təmayüllü gimnaziyanın qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>Qazax rayonu</p> <p>11. Ağköynək kənd orta məktəbin qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi -İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>12. Ruhi əsəb xəstəxanasının qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>13. Daş Salahlı kəndi 1 saylı məktəbin qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi -İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>Zaqatala şəhəri</p> <p>14. 1 saylı uşaq bağçasının qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi -İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>Göyçay rayonu</p> <p>15. Tarix Diyarşünaslıq muzeyinin qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi -İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>Sumqayıt şəhəri</p> <p>16. 17-ci mikrorayonda II yeni qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi-İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>Balakən rayonu</p> <p>17. Ə.Axsunskiküşəsində 5 mərtəbəli yaşayış binasının</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>Qaradağ rayonu</p> <p>18. Lökbatan qəsəbəsi, 166 sayılı məktəbin qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi -İstismara qəbul edilib"Tam icra olunub"</p> <p>19. Sahil qəsəbəsində 2 saylı istilik məntəqəsinin yenidən qurulmaqla qazanxanaya çevrilməsi və qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi -İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>Sabunçu rayonu</p> <p>20. 37 sayılı Uşaq Kardiorevmatoloji Sanatoriyasının qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi -İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>21. 22 sayılı Uşaq Əsəb Ruhi Sanatoriyasının qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi- İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>Səbail rayonu</p> <p>22. Səbail rayonu, Badamdarşossesi 40 ünvanında yaşayış binasının qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib"Tam icra olunub"</p> <p>23. Nizami küçəsi 14 ünvanında tikilmiş yeni qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>24. Badamdar qəsəbəsi İqor Ağayev küçəsində yerləşən qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi -İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>Xətai rayonu</p> <p>25. Y.Əhmədli qəsəbəsi, Məhəllə 2935 A-1 yaşayış sahəsi, 1 saylı istilik məntəqəsinin qazanxanaya çevrilməsi və qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi -İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>26. Xətai rayonu, Nobel prospekti 5 ünvanında tikilmiş yeni qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi -</p>	
--	--	--	--	--

			<p>İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>27. Xətai rayonu, Neapol 16 ünvanında tikilmiş yeni qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>28. Naximov küçəsindəki qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>Suraxanı rayonu</p> <p>29. Y.Günəşli qəsəbəsi "D" yaşayış sahəsi 1 saylı istilik məntəqəsinin yenidən qurulmaqla qazanxanaya çevrilməsi və qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi- İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>30. Y.Günəşli qəsəbəsi "D" yaşayış sahəsi 2 saylı istilik məntəqəsinin yenidən qurulmaqla qazanxanaya çevrilməsi və qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>31. Hövsan qəsəbəsi,Rasim Şahsuvarov 29 ünvanında tikilmiş yeni qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>32. Hövsan qəsəbəsi,RüfətAbdullayev 3ünvanda yeni tikilmiş yeni qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>33. Hövsan qəsəbəsi,Sahil döngəsi 4 ünvanında tikilmiş yeni qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>34. Hacinski küçəsi 100 ünvanında tikilmiş yeni qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi -İstismara qəbul edilib"Tam icra olunub"</p> <p>Nərimanov rayonu</p> <p>35. 122 saylı qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>36. 114 saylı qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsin - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>37. C.Hacıbəyli küçəsi 38 ünvanında yaşayış binasının qazanxanasına texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>"Tam icra olunub"</p> <p>38. Azadlıq prospekti, 919-cu məhəllədə istilik məntəqəsinin yenidən qurulmaqla qazanxanaya çevrilməsi və qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>Binəqədi rayonu</p> <p>39. Z.Bünyadov 54 ünvanında yerləşən 203 a saylı qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>40. 3123-cü məhəllədə yerləşən qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>41. Naxçıvani küçəsində tikilmiş yeni qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>42. 3203-cü məhəllədəki qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>43. 275 saylı qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi -İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>44. 273 saylı qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>Nəsimi rayonu</p> <p>45. 1-mikrorayon, 6 və 7 saylı istilik məntəqələri qoşulmaqla 5 saylı istilik məntəqəsinin yenidən qurularaq qazanxanaya çevrilməsi və qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>46. 1-mikrorayon, 1 və 2 saylı istilik məntəqələri qoşulmaqla 3/4 saylı istilik məntəqəsinin yenidən qurularaq qazanxanaya çevrilməsi və qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>47. Azər Əliyev küçəsində yerləşən qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi -İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p>		
--	--	--	---	--	--

				<p>Yasamal rayonu</p> <p>48. Yasamal rayonu, 1055-ci məhəllədəki qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>49. Yeni Yasamal 1, istilik məntəqəsinin yenidən qurulmaqla qazanxanaya çevrilməsi və qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>50. Yasamal rayonu, Mətbuat prospekti 37 ünvanda 12 saylı istilik məntəqəsinin yenidən qurulmaqla qazanxanaya çevrilməsi və qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>51. Ş.Mehdiyev 79 ünvanda yerləşən qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi -İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>52. Həsən Məcidov küçəsində yerləşən qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>Nizami rayonu</p> <p>53. E.Süleymanov küçəsi 133 ünvanda yeni tikilmiş qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>54. Nizami rayonu Naxçıvanski 15 ünvanda istilik məntəqəsinin yenidən qurulmaqla qazanxanaya çevrilməsi və qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi - İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>Pirallahı rayonu</p> <p>55. Süleyman Bağirov küçəsində yerləşən qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi -İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p> <p>56. 28-29-cu məhəllədə yerləşən qazanxanaya texniki şərtə uyğun qaz xəttinin çəkilməsi- İstismara qəbul edilib "Tam icra olunub"</p>		
1.5.4.	Respublikanın dağ rayonlarının	EN, ARDNŞ	2011-2015	Bu bəndin icrası ilə əlaqədar bildiririk ki, “Məişət Maye Qaz” ASC respublika üzrə maye qazın satışını təşkil etmək üçün uzun illərə dayanan təcrübəyə malik olmaqla yüksək iş şəraiti ilə təmin		

	qəsəbə və kəndlərində maye qazın və kerosinin (ağ neftin) satışının təşkil edilməsi			<p>olunmuş ixtisaslaşmış mühəndis bazasında fəaliyyət göstərir. Müəssisənin tabeliyində olan bölgələr üzrə “Maye Qaz Doldurma Stansiyaları” (MQDS) mövcuddur və bu stansiyaların tabeçiliyində qəfəsli balon daşıyan avtomaşınlar fəaliyyət göstərir. Bu avtomaşınlar vasitəsi ilə Respublikanın bütün dağ rayonları, qəsəbələri və kəndləri maye qazla təmin olunur.</p> <p>Kerosinin (ağ neftin) satışının təşkili ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti tərəfindən daxil olmuş 27 dekabr 2011-ci il tarixli 11-393DM nömrəli məktuba əsasən bildirmək istəyirik ki, 2010-cu ildən etibarən neft emalı zavodlarında ağ neftin istehsalı tam dayandırılmışdır. Bu səbəbdən Dövlət Proqramının müvafiq bəndinin kerosinlə (ağ neftlə) əlaqədar hissəsinin icrası qeyri-mümkün olmuşdur.</p> <p>Qeyd olunan tədbirin icra müddətinə uyğun və effektiv həyata keçirilməsi üçün emal prosesində və respublikanın yanacaq-enerji balansını layihəsinin tərtibində maye qazın və kerosinin (ağ neft) nəzərə alınması üçün ARDNŞ-nə məktub göndərilmiş, həmçinin, respublikanın dağ rayonlarının qəsəbə və kəndlərində maye qazın və kerosinin (ağ neftin) tələb olunan həcmdə tələbatçılara çatdırılmasının və satışının təşkil edilməsi məqsədi ilə aidiyyəti strukturlara bu yanacağın tələb olunan miqdarda ayrılması üçün müvafiq tapşırıqların verilməsi xahiş edilmişdir.</p>	Qismən icra olunub	Dövlət Proqramında tədbirin 2011-2015-ci illər ərzində icrası nəzərdə tutulmuşdur. Tədbirin icrası davam edir.
1.5.5.	Bazar iqtisadiyyatına uyğun şəffaf idarəetmə strukturunun yaradılması məqsədilə Azəriqaz İB-də islahatların həyata keçirilməsi	EN, ARDNŞ	2011-2015	<p>1. ARDNŞ-in 22.06.2012-ci il tarixli 75 sayılı “Azəriqaz” İB-nin strukturunun təkmilləşdirilməsi haqqında əmrinə əsasən ARDNŞ-in “Azəriqaz” İB-nin tabeçiliyində hüquqi şəxs statusuna malik olmayan təşkilat kimi fəaliyyət göstərən Qazsazlama İdarəsinin mövcud təşkilatı hüquqi forması saxlanılmaqla İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsinin (“İTRİ”) tabeçiliyinə və eyni zamanda Qazsazlama İdarəsinin tərkibində fəaliyyət göstərən “Qazın keyfiyyət göstəricilərinin təyini laboratoriyası” ona aid əmlakı ilə birlikdə “Neftqazəlmithəqiqatlayihə” İnstitutunun tərkibinə verilmişdir.</p> <p>2. Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin 15.01.2013-cü il tarixli 05 sayılı “Azəriqaz” İstehsalat Birliyinin strukturunun təkmilləşdirilməsi haqqında əmrinə əsasən ARDNŞ-in “Azəriqaz” İB-nin tabeçiliyində hüquqi şəxs statusuna malik olmayan</p>	Qismən icra olunub	Dövlət Proqramında tədbirin 2011-2015-ci illər ərzində icrası nəzərdə tutulmuşdur. Tədbirin icrası davam edir.

			<p>təşkilatlar kimi fəaliyyət göstərən Hacıqabul, Ağdaş, Siyəzən, Ağdam, Astara, Qazax, Abşeron Magistral Qaz Kəmərləri sahələri və Qaz kəmərlərinin korroziyadan mühafizəsi, elektrik təchizatı və radio-rabitə sahəsi (Sahələr) mövcud təşkilatı hüquqi formaları saxlanılmaqla onlara aid əmlakla birlikdə (əsas vəsaitlərlə) ARDNŞ-nin Qaz İxrac İdarəsinin tabeliyinə verilmişdir.</p> <p>3. ARDNŞ-in 15.01.2013-cü il tarixli 05 nömrəli “Azəriqaz” İstehsalat Birliyinin strukturunun təkmilləşdirilməsi haqqında”, “Azəriqaz” İstehsalat Birliyinin 16.01.2013-cü il tarixli 06 nömrəli “Magistral Qaz Kəmərləri Sahələrinin Qaz İxrac İdarəsinə verilməsi və komissiyanın yaradılması haqqında” əmrlərinə və ARDNŞ-nin 30.01.2013-cü il tarixli 10/ƏH-91SQ nömrəli “Protokoldan çıxarışın göndərilməsinə dair” məktubuna əsasən ARDNŞ-in “Azəriqaz” İB-nin idarəetmə aparatının qulluqçularının 2013-cü il üçün təsdiq edilmiş ştat cədvəlindən “Magistral qaz kəmərlərinin istismarı şöbəsi”, “İstehsalat proseslərinin avtomatlaşdırılması şöbəsi”, “Kompresor və qaz avadanlıqlarının istismarı şöbəsi” və müvafiq struktur bölmələrdən aidiyyəti üzrə ştat vahidləri çıxarılmışdır.</p> <p>4. ARDNŞ-in 15.01.2013-cü il tarixli 05 nömrəli əmrindən irəli gələn münasibətləri tənzimləmək məqsədilə ARDNŞ-nin Nizamnaməsinin 5.4-cü bəndini rəhbər tutaraq ARDNŞ-nin 18 may 2007-ci il tarixli 94 nömrəli əmrinə əlavə və dəyişikliklər həyata keçirilmişdir.</p> <p>Bütün bu kimi tədbirlərin həyata keçirilməsi nəticəsində:</p> <ul style="list-style-type: none"> -əvvəllər mövcud olan və bazar iqtisadiyyatı şəraitinə uyğun olmayan çoxpilləli idarəetmə strukturu ləğv edilmiş; -yaradılmış cəmi ikipilləli idarəetmə sistemi vasitəsi ilə təbii qaz istehlakçıları ilə birliyin birbaşa idarəetmə vasitəsi əldə edilmiş; -birliyin təsərrüfat–maliyyə fəaliyyətinin bir vahid mərkəzdən eyni qərar-tələb ilə idarəetməsinə nail olunmuş; -nəticə olaraq yüksək təhlükə mənbəli bir sahə kimi onun fəaliyyəti ilə bağlı və xidmət göstərən istehlakçıların tələbatına müvafiq bu sahəyə xas olan risklərin və qəzaların baş vermə ehtimalının azalması, təbii qaz təchizatının və qazlaşdırmanın tələb olunan səviyyəyə çatdırılması istiqamətində müsbət dəyişikliklər əldə 		
--	--	--	---	--	--

				olunmuşdur.		
1.5.6.	Özəl sektorun iştirakının artırılması ilə energetika sektorunda rəqabət mühitinin yaradılması	EN	2011-2015	Qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsinə dair Energetika Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış və müvafiq strukturlarla razılaşdırılmış qaydalar- "İstehlakçıların elektrik şəbəkəsinə qoşulması və ya əlavə enerji (güc) alınması üçün texniki şərtlərin verilməsi qaydaları", "Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları" və "Yaşayış binalarının, o cümlədən mənzillərin elektrik xətlərinə qoşulma qaydaları" Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Həmçinin, Twining proqramı çərçivəsində islahat aparılması üçün Qanun və Məcəllələrin layihələri ("Elektroenergetika haqqında", "Qaz təchizatı haqqında" Qanunlar, "Elektrik şəbəkəsi", "Qaz şəbəkəsi" Məcəllələri) hazırlanaraq müvafiq qurumlara rəylərə göndərilmişdir.	Qismən icra olunub	Dövlət Proqramında tədbirin 2011-2015-ci illər ərzində icrası nəzərdə tutulmuşdur. Tədbirin icrası davam edir.
1.5.7.	Alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrinin yaradılması və istifadəsi istiqamətində tədbirlərin gücləndirilməsi	ABOEMDA, İSN, AMEA	2011-2015	Ölkədə mövcud olan alternativ və bərpa olunan enerji mənbələri hesabına yeni enerji güclərinin yaradılmasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidenti 21 oktyabr 2004-cü il tarixli, 462 sayılı Sərəncam ilə "Alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə olunması üzrə Dövlət Proqramı"nı təsdiq etmişdir. Qeyd edək ki, Dövlət proqramında külək enerjisi, günəş enerjisi, hidroenerji, geotermal enerji, biokütlə enerjisindən istifadəni nəzərdə tutulan tədbirlər əks olunmuşdur. Həmçinin "Azərbaycan Respublikasında alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə olunması üzrə Dövlət Proqramı"ndan irəli gələn məsələlərin ardıcıl və səmərəli həyata keçirilməsini sürətləndirmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 16 iyul 2009-cu il tarixli, 123 sayılı Fərmanı ilə Azərbaycan Respublikası Sənaye və Energetika Nazirliyinin Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi yaradılmış, 01 iyun 2012-ci il tarixli, 643 sayılı Fərmanı ilə Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi əsasında alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə olunması sahəsində dövlət xidmətləri göstərən, habelə bərpa olunan enerji resursları mənbələrinin müəyyən olunmasını təşkil edən və bu sahənin inkişafı ilə bağlı digər işləri yerinə yetirən dövlətə məxsus Azərbaycan Respublikasının Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Şirkəti yaradılmışdır.	Qismən icra olunub	Dövlət Proqramında tədbirin 2011-2015-ci illər ərzində icrası nəzərdə tutulmuşdur. Tədbirin icrası davam edir.

1.5.8.	İstehlakçıların elektrik sayğacları ilə təmin olunmasının başa çatdırılması	EN, “Azərenerji” ASC, “Bakielektrikşəbəkə” ASC	2011-2015	<p>01.01.2014-cü il tarixinədək “Azərenerji” ASC üzrə ümumi elektrik enerjisi istehlakçılarından 1 483 842 sayda(98,91%) istehlakçısayğaclarla təmin olunmuşdur. Sayğaclarlaşmış ümumi istehlakçılardan 288301 sayda (19,43%) istehlakçılarda SMART-kart tipli müasir sayğaclar quraşdırılmışdır.</p> <p>“Bakielektrikşəbəkə” ASC üzrə 2013-cü il ərzində 77 624 ədəd saygac quraşdırılmışdır.</p> <p>Ümumiyyətlə, 01.01.2013-cü il tarixinədək “Bakielektrikşəbəkə” ASC üzrə ümumi elektrik enerjisi istehlakçılarından 848 061 sayda (99.0%)istehlakçı (məcburi köçkünlər daxil) sayğaclarla təmin olunmuşdur. Sayğaclarlaşmış ümumi istehlakçılardan 17 105 sayda (2.0%) istehlakçılarda GSM kanallı SMS mübadiləli müasir tipli sayğaclar quraşdırılmışdır.</p> <p>Ümumiyyətlə, 01.01.2013-cü il tarixinədək respublika üzrə 2 410 720 sayda ümumi elektrik enerjisi istehlakçılarından 2 368 893 sayda (98,3%) istehlakçı sayğaclarla təmin olunmuşdur. SMART-kart tipli və GSM kanallı SMS mübadiləli müasir tipli sayğacların ümumi sayı 288 641 (12,2%)təşkil etmişdir.</p>	Qismən icra olunub	Dövlət Proqramında tədbirin 2011-2015 -ci illər ərzində icrası nəzərdə tutulmuşdur. Tədbirin icrası davam edir.
1.5.9.	Yanacaq-enerji kompleksinin fəaliyyəti nəticəsində ekologiyaya dəyər zərərin azaldılması məqsədilə müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi	EN, ETSN	2011-2015	<p>Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi tərəfindən müəssisələrdə aparılan araşdırmalar zamanı atmosfer havasının mühafizəsi üçün təmizləyici qurğuları olmadığı təqdirdə qanuna müvafiq qaydada tədbirlər görülür və müəssisələr qarşısında bu cür qurğuların quraşdırılması tələbi qoyulur. 2013-cü il ərzində atmosfer havasının mühafizəsi istiqamətində aparılan araşdırmalar zamanı 337 akt və 72 protokol tərtib olunmuşdur. Yol verilmiş qanun pozuntuları ilə əlaqədar hüquqi və fiziki şəxslərə qarşı 309150 manat məbləğində inzibati cərimə tətbiq olunmuş, 320070,2 manat məbləğində ödəmə tətbiq edilmişdir.</p> <p>Müəssisələrdə mövcud qaz-toz tutucu qurğuların, sanitariya-mühafizə zonalarına riayət olunmasının vəziyyəti öyrənilmiş və atmosfərə zərərli maddələrin atılmasının qarşısının alınması üçün hüquqi və fiziki şəxslərə 272 məcburi göstəriş verilmişdir.</p> <p>Müəssisələrdə tullantıların idarə olunması vəziyyəti araşdırılır və tullantıların ətraf mühitə təsirinin azaldılması üçün müəssisələr tərəfindən tullantıların utilizasiyası və zərərsizləşdirilməsi</p>	Qismən icra olunub	Dövlət Proqramında tədbirin 2011-2015 -ci illər ərzində icrası nəzərdə tutulmuşdur. Tədbirin icrası qrafikə uyğun davam edir.

			<p>istiqamətində lazımi tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün müvafiq göstərişlər verilir. Belə ki, 2013-cü il ərzində bu istiqamətdə aparılan araşdırmalar zamanı 829 akt və 80 protokol tərtib olunmuş, yol verilmiş qanun pozuntuları ilə əlaqədar hüquqi və fiziki şəxslərə qarşı 345150 manat məbləğində inzibati cərimə tətbiq olunmuş, 337075,2 manat məbləğində ödəmə tətbiq olunmuşdur. Tullantıların utilizasiyası və zərərsizləşdirilməsi, həmçinin, aztullantılı və ya tullantısız texnologiyaların öyrənilməsi və tətbiqi, həmçinin tullantıların idarə olunması sisteminin təkmilləşdirilməsi istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün hüquqi və fiziki şəxslərə 144 məcburi göstəriş verilmişdir.</p> <p>Müəssisələrdə tullantı sularının idarə olunması vəziyyəti araşdırılır və müəssisələrdə tullantı sularının müvafiq normativlərə uyğun təmizlənməsinin təmin edilməsi tələbi qoyulur. 2013-cü il ərzində tullantı sularının idarə olunması istiqamətində aparılan araşdırmalar zamanı 297 akt və 67 protokol tərtib olunmuşdur. Yol verilmiş qanun pozuntuları ilə əlaqədar hüquqi və fiziki şəxslərə qarşı 193000 manat məbləğində inzibati cərimə tətbiq olunmuş, 336608.7 manat məbləğində ödəmələr tətbiq olunmuşdur. Tullantı sularının zərərsizləşdirilməsi, həmçinin idarə olunması sisteminin təkmilləşdirilməsi istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün hüquqi və fiziki şəxslərə 157 məcburi göstəriş verilmişdir.</p> <p>Dövlət Neft Şirkətinin (ARDNŞ) “Azərikimya” İstehsalat Birliyinin mexaniki təmir zavodunun (MTZ) kollektivi Çexiyanın “TOPALvater” firmasının layihəsi üzrə yerinə yetirilmiş “Topas-100” sutəmizləyici qurğusunun ilk dəstini hazırlamışdır. Sifarişlərə əsasən, həcmi xeyli böyük olan “Topas” modifikasiyalı daha iki sutəmizləyici qurğunun istehsalı nəzərdə tutulmuşdur. MTZ “Azneft” İstehsalat Birliyi müəssisələri üçün 22 sutəmizləyici qurğu hazırlayacaqdır. Həmin qurğulardan həm dənizdə neftçıxarma platformalarında, həm də yaşayış massivlərində istifadə olunacaqdır. Həmin qurğuların tətbiqi ətraf mühitin və Xəzər sularının vəziyyətinə müsbət təsir göstərəcəkdir.</p> <p>ARDNŞ-nin Ekologiya İdarəsinin təşəbbüsü ilə BP şirkəti ilə ekoloji risklərin idarə olunması sahəsində təcrübə mübadiləsinin aparılması istiqamətində əməkdaşlıq edilir.</p>	
--	--	--	--	--

				<p>ARDNŞ-də həyata keçirilən mühüm ekoloji layihələrdən biri olan "Ekoloji park"ın genişləndirilməsi istiqamətində tədbirlər davam etdirilmişdir.</p> <p>ARDNŞ-nin "Ekol Mühəndislik Xidmətləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən "Bakı Ağ Şəhər" layihəsinin "Yaşıl ada" ərazisinin köhnəlmiş neft sənaye obyektlərindən neft şlamının çıxarılması, anbarlaşdırılması və ərazidəki neftlə çirklənmiş torpaqların təmizlənməsi sahəsində əhəmiyyətli işlər görülür. QSC-nin tullantıların emalı və torpaqların rekultivasiyası departamentləri tərəfindən layihə ərazisinin ayrı-ayrı sahələrindən neft məhsulları ilə çirklənmiş torpaqların daşınması və süni gölməçələrdəki sənaye-çirkab suların nəqli işi yerinə yetirilir.</p>		
2.3.3.2	Qaçqın və məcburi köçkünlərin kompakt yaşayış yerlərində qaz təchizatının yaxşılaşdırılması	EN, ARDNŞ	2011-2015	2013-cü il ərzində Bərdə rayonunun Kələntərli qəsəbəsində 278, Çəmənli kəndində 50, Füzuli rayonunun Əhmədbəyli kəndi ərazisində 40, Yevlax rayonunun Qoyunbinəsi kəndi ərazisində 54, Ağcabədi rayonunun Muğanlı kəndində 50, Zobucuq I qəsəbəsində 400, Zobucuq II qəsəbəsində 502, Zobucuq IV qəsəbəsində 400 və Tərtər şəhərinin E.Səfərov küçəsində 42, Babək və Xətai küçələrində 70, H.Z.Tağıyev küçəsində 101 məcburi köçkün ailəsi təbii qazla təmin edilmişdir.	Qismən icra olunub	Dövlət Proqramında tədbirin 2011-2015-ci illər ərzində icrası nəzərdə tutulmuşdur. Tədbirin icrası davam edir.
2.3.3.3	Qaçqın və məcburi köçkünlərin yaşadıkları yerlərdə sayğacların quraşdırılması və istifadə olunan kommunal xidmətləri (elektrik enerjisi, su, qaz) haqlarının ödənilməsinin yalnız həmin sayğaclar	QMKİDK, EN, "Azərenerji" ASC, ARDNŞ, "Azərsu" SC	2011-2015	<p>"Azəriqaz" İstehsalat Birliyi üzrə 01.01.2014-cü il tarixə 110686 məcburi köçkün abonentlərindən 110669-na məişət qaz sayğacı quraşdırılmışdır. Məcburi köçkün abonentlərinin sayğacları quraşdırılması 99,98 % təşkil etmişdir.</p> <p>Bu bəndin icrası ilə əlaqədar "Azərenerji" ASC-nin məlumatına əsasən qeyd etmək istərdik ki, Enerji Təchizatı İdarələri tərəfindən qaçqın və məcburi köçkünlərin yaşadıkları yerlərdə 2013-cü ildə 99006abonentdən 93693 sayda abonent üzrə sayğac quraşdırılmışdır. Bununla da sayğacların faizi 94,63 təşkil etmişdir. Qeyd edək ki, 01.01.2014-cü il tarixinə elektrik sayğaclarının səviyyəsi Gəncə REŞ MMC üzrə 100%, Mingəçevir REŞ MMC üzrə 97,56%, Şirvan REŞ MMC üzrə 97,27%, İmişli REŞ MMC üzrə 87,07%, Şəki REŞ MMC üzrə 97,29%, Sumqayıt REŞ MMC üzrə 99,37%, Xaçmaz REŞ MMC</p>	Qismən icra olunub	Dövlət Proqramında tədbirin 2011-2015-ci illər ərzində icrası nəzərdə tutulmuşdur. Tədbirin icrası davam edir.

	vasitəsilə həyata keçirilməsi istiqamətində tədbirlərin gücləndirilməsi			üzrə isə 89,54%, Qəbələ REŞ MMC üzrə 99,93% təşkil etmişdir. “ Bakielektrikşəbəkə ” ASC üzrə 2008, 2009, 2010-cu illər ərzində 9778 ədəd sayğac Qaçqın və Məcburi Köçkün statusu olan əhalinin fərdi mənzilində, 756 ədəd sayğac isə məcburi köçkünlərinin kompakt məskunlaşdığı yaşayış sahələrində quraşdırılmış və bununla da qeyd olunan bənd üzrə işlər tamamlanmışdır.		
3.3.5.1	Yanacaq, energetika və istilik təchizati sistemləri tərəfindən atmosferə atılan istixana qazlarının miqdarının azaldılması üzrə tədbirlər planının hazırlanması və həyata keçirilməsi	EN, ETSN, ABOEMDA	2011-2015	<p>Yanacaq, energetika və istilik təchizati sistemləri tərəfindən atmosferə atılan istixana qazlarının miqdarının azaldılması üzrə tədbirlər BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyası və bu konvensiyanın müddəalarının icra mexanizmlərini özündə birləşdirən Kioto Protokolu əsasında həyata keçirilməkdədir.</p> <p>Respublikada Təmiz İnkişaf Mexanizmi (TİM) üzrə kadr potensialının yaradılması və gücləndirilməsi məqsədilə bir sıra beynəlxalq təşkilatların maliyyə və texniki yardımı ilə müxtəlif proqramlar həyata keçirilmişdir.</p> <p>Proqramların nəticəsi olaraq iqtisadiyyatın bir sıra sahələrində, əsasən də energetika və neft-qaz sektorlarında, həmçinin kənd təsərrüfatının maldarlıq və quşçuluq sektorlarında, böyük tullantı poliqonlarında istilik effekti yaradan qazların azaldılmasına gətirən TİM layihələrinin hazırlanmasına başlanılmış və layihələrin dairəsi genişlənir.</p> <p>Kioto Protokolunun Təmiz İnkişaf Mexanizmi və Fəaliyyət Proqramı layihələrini aşkara çıxarmaq istiqamətində ARDNŞ ilə Yaponiyanın “Sumitomo” şirkəti arasında İşçi Qrupu yaradılmışdır. ARDNŞ tərəfindən həyata keçirilən layihələrdə Təmiz İnkişaf Mexanizmi layihələri üzrə əsasən</p> <ul style="list-style-type: none"> - yandırılan və atmosferə atılan səmt qazının genişmiqyaslı tutulması və utilizasiyası istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün texnoloji, hüquqi-normativ şərtlərin yaradılması; - neft-qaz sənaye obyektlərində istilik effekti yaradan qazların mənbələrinin mövcudluğunun müəyyənləşdirilməsi, yaranma səbəblərinin araşdırılması və yeni texnologiyaya uyğun təkliflərin işlənilib hazırlanması; - neft və qaz avadanlığının cari vəziyyətinin öyrənilməsi və monitorinqin nəticələrinə əsasən məlumatlar bazasının yaradılması; - atmosferə atılan və istilik effekti yaradan qazların qeyri-rasional 	Qismən icra olunub	Dövlət Proqramında tədbirin 2011-2015-ci illər ərzində icrası nəzərdə tutulmuşdur. Tədbirin icrası davam edir.

				istifadəsinin miqyaslarının təyin olunması üçün emissiyaların miqdarının qiymətləndirilməsi və istilik effekti yaradan qazların mənbələrinin sistemləşdirilməsi üzrə işlərin aparılması nəzərdə tutulmuşdur.		
3.3.6.3	Xammala qənaət, təbii sərvətlərdən səmərəli istifadə edilməsi və ətraf mühitin qorunması məqsədilə tullantıların təkrar istifadəsi, zərərsizləşdirilməsi, utilizasiyası, həmçinin az tullantılı və ya tullantısız texnologiyaların tətbiqi	ETSN, EN, KTN, İSN, AMEA, ABOEMDA	2011-2013	<p>Təbii sərvətlərdən, o cümlədən torpaqdan və suvarma suyundan səmərəli istifadə olunması məqsədilə əlverişli aqrotexniki becərmə qaydalarının kompleks şəkildə həyata keçirilməsi, mütərəqqi suvarma üsullarının tətbiqi, su itkilərinin və torpaqların degradasiyaya uğramasının qarşısının alınması sahəsində keçirilən tədbirlər davam etdirilmişdir.</p> <p>Heyvandarlıq fermalarında peyinin anbarlara yığılmasına və çürüdülməsinə nəzarət edilir.</p> <p>ARDNŞ-dən daxil olan məlumata əsasən neft və qaz quyularının qazılması, istismarı və təmiri zamanı quyu dibinin müxtəlif kiçik ölçülü metal əşyalarla çirklənməsi baş verir. Bu cür əşyaların quyu dibində olması qazma, istismar və təmir işlərinin normal vəziyyətdə aparılmasına ciddi mane olur, təmirin müddətini uzadır və əlavə xərclərin artmasına səbəb olur. Quyu dibinin kənar əşyalardan təmizlənməsi üçün istifadə olunan effektiv üsullardan biri də sabit maqnitli frezerlərlə və tutucularla bu işlərin görülməsidir.</p> <p>Baxılan işdə quyuların təmiri prosesində dünya təcrübəsində tətbiq olunan maqnit frezerlərin tətbiq sahəsi, təyinatı, quruluşu və iş prinsipi, işinin effektivliyi geniş həcmdə araşdırılıb öyrənilmiş və yeni konstruksiyaya malik olan daha effektiv maqnitli frezer işlənilib H.Z.Tağıyev ad. NQÇİ-də 1444 sayılı qəzalı quyuda sınaqdan keçirilmişdir.</p> <p>“Azneftkimyamaş” ASC-nin “Maşınqayırma Texnologiyası İnstitutu” TASC-nin təqdim etdiyi rəsmi məlumatda istifadəyə yararsız avtomobil şinlərinin laboratoriya şəraitində mexaniki üsul ilə xırdalanaraq müxtəlif ölçülü ovuntuların alınması üçün mexaniki qurğu layihələndirilərək hazırlandığı bildirilir. Alınmış 0,5-1,0mm ölçülü rezin ovuntuları asfalt-beton qarışığına əlavə olaraq “Az Vit MMC” Azərbaycan-Almaniya birgə müəssisəsi və “Azəryolservis” ASC-nin “Azəryolelmitədqiqatlayihə” İnstitutu ilə birgə sınaq işləri aparılmışdır. Sınaq nəticəsində məlum olmuşdur</p>	İcra olunub	

			<p>ki, yüksək temperaturda rezin ovuntusu əlavə olunmuş asfalt betonun fiziki-mexaniki göstəriciləri, rezin ovuntusu qarışdırılmayan asfalt betona nisbətən daha səmərəli olmuşdur. Şinlərin emalından çıxış kimi alınan doğranmış rezinin kord toxumasının və kord liftlərinin qarışığı qazma prosesində istifadə edilən HDP-10 markalı rezin qarışığı əvəzinə istifadə edilə bilər. 5,0-10,0mm ölçülü ovuntuları dəmir yol keçidlərinin komplektləşdirilməsi üçün ağır rezin piltələrin, idman meydançalarının döşəmələrinə çəkilən rezin örtüklərin, məişətdə istifadə döşəkcələrin, ayaq altılarının hazırlanmasında istifadə olunması mümkünlüyü qənaətinə gəlinmişdir.</p> <p>İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinin məlumatına əsasən 4-cü nəsli texnologiyası əsasında inşa edilmiş və ekoloji təhlükəsizlik baxımından ən müasir yerli və dünya standartlarına cavab verən Bakı bərk məişət tullantılarının yandırılması zavodu 2012-ci ilin oktyabr ayının ikinci yarısından etibarən sınaq rejimində fəaliyyət başlamışdır. Zavodun fəaliyyəti nəticəsində tullantılardan ayrılan şüşə, plastik, metal və s. xammal təkrar emala yönəldilir.</p> <p>Çeşidləmə prosesinin səmərəliliyini artırmaq məqsədi ilə Balaxanı qəsəbəsində yerləşən köhnə zibil emalı zavodunun ərazisində inşa edilmiş illik gücü 200 min ton olan yarımavtomat çeşidləyici pilot qurğusu istismara verilmiş və tam gücü ilə fəaliyyət göstərir.</p> <p>Balaxanı poliqonunda bərk məişət tullantılarının yerləşdirilməsi və zərərsizləşdirilməsi fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi və poliqon ərazisinin abadlaşdırılması üzrə tədbirlər davam etdirilir.</p> <p>Ətraf mühitin mühafizəsi, o cümlədən Böyük Şor gölünün mühafizəsi məqsədilə poliqon ərazisində müəyyən olunmuş yerlərdə 2013-cü il ərzində havadan, sudan və torpaqdan nümunələr götürülmüş və laboratoriyada analiz olunmuşdur. Sonuncu analizlərin nəticələrinə əsasən ərazidə təsir parametrləri kəmiyyət baxımından xeyli yaxşılaşmışdır. Eyni zamanda, havaya atılan tüstü qazların miqdarı ərazidə torpaqlama işlərinin aparılması nəticəsində atılmanın yol verilə bilən həddinə qədər azaldılmışdır.</p> <p>“İçərişəhər” Dövlət Tarix- Memarlıq Qoruğunda Xəzər</p>		
--	--	--	---	--	--

				<p>rayonunun Qala qəsəbəsində həyata keçirilən pilot layihələr çərçivəsində tullantıların azaldılmasının və əmələ gəlmə mənbəyində üzvü və qeyri-üzvü növlər üzrə ayrılmasının təşviqi məqsədilə müxtəlif maarifləndirmə tədbirləri həyata keçirilmişdir.</p> <p>“Respublikada əmələ gələn bərk sənaye, kənd təsərrüfatı və məişət tullantılarının təkrar xammal, enerji daşıyıcısı, gübrə, tikinti və kompozit materialları kimi utilizasiya edilməsinə dair Strategiya” layihəsi hazırlanma mərhələsindədir. Strategiyanın məişət tullantılarına dair hissəsi Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi tərəfindən hazırlanmışdır.</p> <p>Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi tərəfindən müəssisələrdə tullantıların idarə olunması vəziyyəti araşdırılır və tullantıların ətraf mühitə təsirinin azaldılması üçün müəssisələr tərəfindən tullantıların utilizasiyası və zərərsizləşdirilməsi istiqamətində lazımi tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün müvafiq göstərişlər verilir. Belə ki, araşdırmalar zamanı 2013-cü il ərzində bu istiqamətdə aparılan araşdırmalar zamanı 829 akt və 80 protokol tərtib olunmuşdur. Yol verilmiş qanun pozuntuları ilə əlaqədar hüquqi və fiziki şəxslərə qarşı 345150 manat məbləğində inzibati cərimə tətbiq olunmuş, 337075,2 manat məbləğində ödəmə tətbiq olunmuşdur. Tullantıların utilizasiyası və zərərsizləşdirilməsi, həmçinin, aztullantılı və ya tullantısız texnologiyaların öyrənilməsi və tətbiqi, həmçinin tullantıların idarə olunması sisteminin təkmilləşdirilməsi istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün hüquqi və fiziki şəxslərə 144 məcburi göstəriş verilmişdir</p>		
3.3.6.4.	İqtisadi rayonlar üzrə sənaye və məişət tullantıları əsasında təkrar emal müəssisələrinin yaradılmasına dair təkliflərin hazırlanması	EN, İSN, ETSN, AMEA, ABOEMDA	2011-2012	<p>Energetika Nazirliyində iqtisadi rayonlar üzrə sənaye və məişət tullantıları əsasında təkrar emal müəssisələrinin yaradılmasına dair təkliflərin hazırlanması məqsədilə işçi qrupu yaradılmışdır. Nazirlik tərəfindən regionlarda məişət və sənaye tullantılarının emalının təşkili və mövcud vəziyyətin öyrənilməsi məqsədilə nazirliyin mütəxəssisləri rayonlara ezam olunmuş və ətraflı araşdırma aparmışlar. Təkliflər layihəsi hazırlanmışdır.</p> <p>Qeyd edək ki, məişət tullantılarının emalı sahəsində həyata keçirilmiş tədbirlər nəticəsində bir sıra müəssisələr fəaliyyətə başlamışdır.</p> <p>Belə ki, 2012-ci il dekabrın 19-da Bakı bərk məişət</p>	İcra olunub	

			<p>tullantılarının yandırılması zavodunun açılış mərasimi olmuşdur. Zavodun layihələndirilməsi, tikintisi Fransanın “Cnim” şirkəti tərəfindən həyata keçirilmişdir. Müəssisənin təməli 2009-cu il noyabrın 3-də qoyulmuşdur. Zavodun illik emal gücü 500 min ton məişət tullantısı və 10 min ton tibbi tullantı təşkil edən zavod iki xətdən və elektrik enerjisi istehsal edən turbindən ibarətdir. Tullantıların yandırılması prosesi nəticəsində alternativ enerji kimi əldə ediləcək elektrik enerjisinin miqdarı ildə 231,5 milyon kilovat/saat olacaqdır. Zavodun fəaliyyəti nəticəsində illik 60 milyon kubmetrdən artıq təbii qaz həcmində enerjiyə qənaət ediləcəkdir. Əldə edilən elektrik enerjisi 100 min evin enerji ilə təmin olunmasına imkan yaradacaqdır.</p> <p>2012-ci il dekabrın 19-da Balaxanıda bərk məişət tullantılarının çeşidlənməsi zavodunun açılışı olmuşdur. Məişət tullantılarının çeşidlənməsi və təkrar istehsalı biznesinin inkişaf etdirilməsi məqsədi ilə tikilən zavodun illik istehsal gücü 200 min tondur.</p> <p>2012-ci ildə Balaxanı sənaye parkının təməlqoyma mərasimi olmuşdur. Parkın yaradılmasında məqsəd ölkəmizdə yüksək texnologiyalar əsasında rəqabətqabiliyyətli sənaye məhsullarının istehsalının genişləndirilməsi, qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafı, əhalinin istehsal sahəsində məşğulluğunun artırılması, eləcə də Bakı şəhəri və ətraf qəsəbələrdə ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılmasıdır. Sənaye parkında plastik, məmulat, şin, elektrik və elektron cihaz tullantıları, akkumulyator, əlvan metal, kabel və s. məişət tullantılarının təkrar emalı nəzərdə tutulur. Parkın nəqliyyat qovşağına yaxınlığı təkrar emal və ya istehsal edilmiş məhsulların asanlıqla satış bazarına çıxarılmasına şərait yaradacaqdır. Balaxanı Sənaye Parkı təkrar emal sahəsində sahibkarlara və sərmayədarlara əlverişli imkanlar yaratmaqla yanaşı, ölkəmizdə təkrar emal sənayesinin inkişafında əhəmiyyətli rol oynayacaqdır.</p> <p>Gəncədə yeni məişət tullantıları zavodunun tikilməsi məqsədilə işlər görülür. Alman İnkişaf Bankının ayırdığı kredit hesabına tikintisi nəzərdə tutulan zavod yaxın iki ilə istifadəyə veriləcəkdir. Zavodun layihəsi üzərində iş aparən almaniyalı</p>		
--	--	--	--	--	--

			<p>mütəxəssislər artıq bir neçə dəfə Gəncədə olmuşlar.</p> <p>Sumqayıt məişət tullantıları emalı zavodunun layihəsi hazırlanmışdır. Zavodun illik emal gücünün 146 min ton olması nəzərdə tutulmuşdur.</p>		
--	--	--	--	--	--